

ustanovití správné pravidlo pro lidské povinnosti. Jistěže někdy mluví o zničení pout karma a dosažení nejvyššího, ale instrukce, týkající se dosažení osvobození, nebo popis zla na tomto světě tvoří jen nepatrnou část obsahu Gity. Gita nemá pesimistické tendence. Mluví o nutném spojení zrození a smrti ne proto, aby ukázala smutek života a jeho bezcennost, ale aby zdůraznila, že tu není příčiny k zármutku ve všeobecném koloběhu zrození a smrti. Není pochyby, že hlavními idejemi jsou lpění, karma, zrození, smrt a znovuzrození; ale myšlení buddhismu je složitější a soustavnější a je proto pravděpodobně pozdějším vývojem v dobách, kdy diskuse Gity o tomto předmětu byly již známy. Buddhistická nauka o neskutečnosti duše a individua je protikladem nauky o nesmrtnosti duše v Bhagavadgítě.

Osvobození v Gítě znamená osvobození od stáří a od smrti (mokša). Toho osvobození možno dosáhnouti pravdivým filosofickým poznáním podstaty kšetra — těla, jakožto celku a kšetra — džňa, snímající bytosti, nebo upnutím se k Bohu, jako nejbližší a člověku nejdražší bytosti. Osvobození od stáří a smrti znamená též osvobození od pout karma. Nepřichází jako přirozený výsledek filosofického poznání nebo oddané pokory; ale Bůh, jako osvoboditel dává je darem moudrým a těm, kteří k němu přicházejí v pokoře.

Preł. Otto Rurtle.

Alvis Gisar

ŽILKŮV PŘEKLAD NOVÉHO ZÁKONA.

Splněna tedy naše touha po novém překladě základní knihy křesťanské, totiž Nového zákona. Význam Nového zákona je jistě znám i příslušníkům československé církve, ač nelpí na jeho slovném znění. Československé církvi nejde tak o slovo, ale o smysl a ducha Nového zákona. To právě opravňovalo naši touhu po novém rouše, po novém překladě Nového zákona, snad více, než bylo pocíťováno v jiných církvích evangelických. Ty církve srostly s překladem Kralickým, v něm byly vychovávány a jemu i dobře rozuměly. Ale naši bratři a naše sestry, jež přišly z církve katolické, v níž nebyli přidržováni ke čtení Bible, jednak nepocíťovali tak silně náboženskou spojitost s kralickým překladem, jednak mu právě proto ani dosti dobře nerozuměli.

Kralický překlad byl a bude nám jako všem československým lidem, příslušníkům národa, velmi vzácnou památkou českého písemnictví, památkou posvěcenou utrpením a slzami a strádáním našich předků. My, Čechoslováci, jistě nepřestaneme si vážit nejen literární a historické ceny toho překladu, ale budeme mítí pochopení a smysl i pro jeho cenu náboženskou a mravní jako pro překlad Nového zákona z jazyka původního, řeckého, v němž se nám Nový zákon zachoval. Nicméně v praxi sáhne snad

raději po překladě novém, v moderní češtině, jakým je právě vyšlý překlad dra Františka Žilky, profesora Husovy fakulty evangelické v Praze, muže chvalně známého a zasloužilého v životě náboženském a církevním, nejen u evangeliků, ale i v naší církvi, muže, který s porozuměním sleduje od počátku rozmach a vývoj československé církve, ba co dím, nejen s porozuměním, nýbrž s láskou a jenž svým stanoviskem kritické theologie je naší církvi značně blízký. Vítáme ten překlad — a litujeme, že nevyšel o 10 roků dříve — vítáme jej tím více, poněvadž nám za jeho velikou cenu ručí právě prof. Žilka celou svou činností, jak odbornou na Husově fakultě — přednáší Nový zákon, — tak veškerou svou činností náboženskou a církevní, svou činností spisovatelskou v oboru náboženství, tak hojnou a osvědčenou celým jeho životem, jeho schopností jazykovou a láskou k věci.

Prof. Žilka, jak vykládá v Předmluvě k překladu, byl si vědom nejen potřeby nového překladu, a to nejen po stránce jazykové, nýbrž i věcné, ale i obtíží s tím spojených. Po stránce věcné změnilo se mnoho ve znalosti řeckého textu od dob, kdy J. Blahoslav překládal v 16. století Nový zákon do češtiny. Studium textu Nového zákona přiblížilo naši znalost nemálo původnímu znění, originálu Nového zákona, což ovšem musí se zračit též v novodobém překladě. V Předmluvě se Žilka zmiňuje o tom, jak si počínal a jak pokračoval. Že po stránce jazykové bylo potřeba nového překladu, to připustí i největší přátelé Blahoslavova překladu Kralického. Po stránce jazykové i věcné bylo snahou prof. Žilky, učiniti tuto část Bible „obecně přístupnou a srozumitelnou“ (str. VI.). Proto usiloval jazykově „o snadnější a hladší srozumitelnost“ (str. VII.). Po stránce věcné, obsahové, byl úkol jeho mnohem těžší. Jak překládat? To je otázka všech překladů, nejen Bible, ale každého spisu, ať moderního nebo starého, jenž je psán původně v cizí řeči. Že u spisu, jakým je Nový zákon, bude tato práce těžší, pochopíme, uvážíme-li, kdy a kde byl Nový zákon původně napsán. Jiná doba a jiné prostředí. Překládat tedy otrocky věrně? Či přebásňovat? Obě cesty mohou vésti k nesprávnostem, budou-li dodrženy jednostranně. Třeba kombinovat, spojovat obě cesty. Jde o ducha Nového zákona, má-li být srozumitelný a má-li mít vliv na naši náboženskou a mravní zkušenost. To je stanovisko ČČS vůbec k Bibli a ke Kristu. Ne slova, ale duch. A Žilka výslovně praví: „Snažil jsem se vystihnouti ducha Nového zákona a neváhal jsem nikdy obětovati literu“ (str. VII.). Byl si však také vědom, že i ducha Ježíšova, totiž hlavní smysl jeho díla, lze tlumočiti jen slovem, a tedy i poznati ze slov. Proto, ač mu nešlo o nic menšího, „než o to, přetlumočiti náboženský a myšlenkový svět do dnešní řeči, zachovati jeho obsah a ráz“ (str. V.), přece, nebo právě proto, bylo celkem jeho úsilím, „překládati docela věrně, i když ne otrocky“ (str. VII.).

Jak se mu dílo podařilo, bude úkolem dalšího rozboru odborného, aby bylo zjištěno. Nám zde jde o to, abychom naši církve a všechny její členy na nový překlad upozornili a vzbudili k němu důvěru v našich členech poukazem jak na jeho potřebu pro naši církve, tak na vynikající vlastnosti pana překladatele, které jej uschopňují, aby podal dílo, jež nejen vyhoví potřebě dneška, ale na dlouho zůstane důkazem vynikající práce a velké lásky k věci, jak ji prof. Žilka svým dílem ukázal.

Končí-li Žilka Předmluvu k překladu ujištěním, že konal svou práci s pílí a láskou a nemalou radostí, a s přáním, aby pomohla lépe porozumět základním myšlenkám křesťanství, uzavírám svou zmínku o jeho překladu výzvou, aby naši bratři a naše sestry pilně a s láskou v Žilkově překladu četli a tak nejen porozumění, ale i lásku k Novému zákonu a Kristu v sobě rozmnožovali. Není dnes v naší společnosti a v celém světě křesťanském ničeho více potřeba, než porozumět Ježíši Kristu na základě jeho evangelia. Tam tudy vede východisko ze všech těch krisí: náboženstvím a mravností. Panu prof. Žilkovi jsme za jeho překlad vděční a — blahopřejeme mu k němu.

A. Spisar.

ROZHLEDY PO ŽIVOTĚ NÁBOŽ. A CÍRKEVNÍM.

NÁBOŽENSKÉ POMĚRY A CÍRKEV KATOLICKO-EVANGELICKÁ VE FRANCII.

(Pokračování.)

Biskup Winnaert zajímal se živě o naši církev. Imponovalo mu naše hnutí, jeho vnitřní i vnější síla a nijak toho netajil. Jako též bývalý římský kněz dobře chápal jeho začátky, vývoj a také podstatu, neboť ideje reformní jsou v římské církvi nejen u nás, nýbrž i v cizině u kněží stále, řekli bychom, v podvědomí a jen tuhá církevní kázeň jim nedá proniknouti a projevití se na povrch a nutí je k přetvářce. O tom bychom se mohli velmi snadno přesvědčit, kdyby římská kněží byli lidmi svobodnými. Není také pochyby, že římská hierarchie jest si toho plně vědoma. Jest to stálý zápas římské církevní organizace s přirozeným zákonem božím, daným Bohem nejen člověku, nýbrž veškerenstvu života vesmíru. Ostatně tento inverz proti přírodě zapouštěl kořeny již i do prvotní církve pod vlivem gnostické askese a již Pavlovi (lépe řečeno prvotní církvi) bylo třeba proti němu bojovat. Jest pro každého velmi poučno, kdo chce býti informován o této věci, přečísti si začátek 4. kapitoly 1. listu Pavla k Timoteovi, aby viděl, jak se římská církev liší v názorech na tyto věci od Pavla, resp. prvotní církve. Přirozeně, že v římské církvi se tato slova Písma mnoho nečtou, ale jest též jisto, že jejich obsah vítězí